

Kỹ thuật giâm cành và chăm sóc cây trên giống hoa hồng đỏ siêu bông

ThS. Nguyễn Thị Phúc Nguyên, ThS. Trịnh Thị Thanh Hòa

Trường Cao đẳng Cộng đồng Đồng Tháp

1. Đặt vấn đề:

Không chỉ có lịch sử hơn 100 năm, hoa hồng còn được người dân Sa Đéc (Đồng Tháp) phát triển lên tầm cao, trở thành thủ phủ hoa hồng của vùng đất Nam Bộ. Hiện nay, Sa Đéc đang trồng khoảng 70 giống hoa hồng các loại với đủ các màu sắc khác nhau.

Tại đây, người trồng hoa hồng thường nhân giống hoa bằng phương pháp chiết cành và giâm cành, đối với các giống hoa hồng ngoại mới được nhập về thì phương pháp giâm cành được ưa chuộng hơn. Để có đánh giá cụ thể về hiệu quả của kỹ thuật giâm cành trên giống hoa hồng ngoại, nghiên cứu: “*Kỹ thuật giâm cành và chăm sóc cây trên giống hoa hồng đỏ siêu bông*” đã được thực hiện tại vườn hoa kiểng Hữu Khanh, Thành phố Sa Đéc.

2. Nội dung nghiên cứu:

a. Phương pháp:

Cây mẹ giống hoa hồng đỏ siêu bông đã được chăm sóc tại vườn 6 tháng. Tất cả các cây được chọn làm nghiên cứu đều phát triển đồng đều, cây khỏe mạnh và không sâu bệnh. Cành được chọn làm cành giâm là cành lấy từ cành bánh tẻ của cây mẹ, cành có lá chuyển sang lựa.

Các chậu cây thí nghiệm được đặt trên giàn (giàn có độ cao là 80 cm, chiều ngang

Hình 1. Cành giâm đã được cắt

1 m và dài 20 m). Giai đoạn giâm cành có tổng số chậu được theo dõi là 500 chậu (loại chậu 5); Giai đoạn trồng cây: Các chậu cây được sang từ chậu 5 qua chậu 8, tổng số chậu được chọn chăm sóc và theo dõi là 250 chậu.

b. Kết quả:

- Kỹ thuật cắt và giâm cành:

+ Kỹ thuật cắt cành giâm:

Khi cắt cành cần cho kéo nằm vuông góc với cành, cắt dứt khoát, sát nách thân mẹ, cành dài khoảng 5 cm tương đương với 3-4 lá trên cành (Hình 1).

+ Kỹ thuật giâm cành:

Giá thể bao gồm rơm mục và đất sạch Vi Nông, với tỉ lệ 2:5, lấy giá thể cho vào chậu 5 (bầu giâm). Đồng thời, pha thuốc kích rễ N3M pha với thuốc trừ bệnh Romio.

Hình 2. Cảnh giâm được nhúng vào dung dịch thuốc

Tiếp đến, để cành giâm vào bao lưới rồi nhúng cả bao cành giâm vào thuốc kích rễ đã được pha sẵn (Hình 2), nhúng trong 1 phút. Sau đó tiến hành cắm cành giâm vào chậu, cành được cắm thẳng đứng vào giá thể (tạo thành góc 90^0 so với giá thể), cắm đến nách lá thứ nhất của cành, tương đương 1-2 cm.

Một bầu giâm 4 cành (Hình 3). Sau khi giâm tiến hành phun kích rễ và thuốc bệnh một lần nữa để bảo vệ cây sạch bệnh và tạo môi trường thuận lợi cho cây mau ra rễ.

Sau đó trùm bọc, trùm từ trên xuống, bao phủ toàn chậu và trùm xuống 2/3 chậu. Việc trùm bọc sẽ cho cành sau khi giâm giữ được độ ẩm, hạn chế sự thoát nước và giúp kích thích rễ nhanh hơn, đồng thời hạn chế sự xâm nhập của sâu bệnh hại. Thực hiện giâm cành vào lúc sáng sớm (hoặc chiều mát) để hạn chế cành giâm bị mất nước.

- Chăm sóc cành giâm:

+ Nước tưới:

Giai đoạn đầu, khi cành chưa xuất hiện rễ, mỗi ngày chỉ tưới sương 1 lần vào lúc sáng sớm. Khi cành giâm đã hình thành rễ, cây bắt đầu có khả năng hút nước thì ẩm

Hình 3. Cành đã được giâm

độ giá thể luôn phải được đảm bảo ở mức 80-85%, tưới bằng vòi phun vào bên trong bầu.

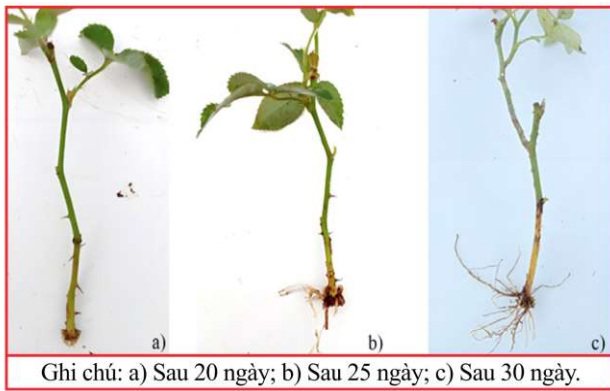
+ Sâu bệnh hại và tỷ lệ chết:

Kết quả theo dõi không thấy sự xuất hiện của sâu bệnh hại trên cành giâm.

Có xuất hiện chết cành giâm, nghiên cứu trên 500 bầu đã giâm cành có tổng tỉ lệ chết là 30%, trong đó tỷ lệ cao nhất là ngày thứ 15 (16%), tiếp đến là ngày thứ 20 (10%) và ngày 25 là 4%.

- Tỷ lệ ra rễ:

Kiểm tra ngẫu nhiên 20 bầu giâm/ lần, mỗi bầu là 1 cành giâm, ở các giai đoạn 20, 25 và 30 ngày sau khi giâm cành (NSKGC) cho kết quả như sau: 20 NSKGC có tỷ lệ ra rễ là 75%, rễ đã xuất hiện li ti, rễ non màu trắng mọc đâm ngang và không có rễ phụ (Hình 4.a); 25 NSKGC có tỷ lệ ra rễ là 85%, rễ đã mọc ra nhiều hơn, khoảng 2-3 cm, rễ vẫn mọc ngang nhưng có nhiều rễ phụ, màu trắng. Lúc này cành giâm cũng bắt đầu xuất hiện chồi mới (Hình 4.b); Giai đoạn 30 NSKGC đạt tỷ lệ ra rễ là 95%, lúc này rễ dài hơn, khoảng 4-5 cm, đã hình thành bộ

Ghi chú: a) Sau 20 ngày; b) Sau 25 ngày; c) Sau 30 ngày.

Hình 4. Rễ của cành giâm hoa hồng sau 20-30 ngày

rễ chùm của hoa hồng, rễ chính đã có màu ngà vàng và rễ tơ phía ngoài có màu trắng (Hình 4.c).

- Kỹ thuật trồng và chăm sóc cây:

+ *Chuẩn bị giá thể trồng và trồng:*

Sau khi cành giâm đã ra rễ, 30 NSKGC, tiến hành tháo bọc, cho cành giâm tiếp xúc trực tiếp với ánh nắng (xả nắng) 5 ngày để cây thích nghi thì tiến hành đem đi trồng.

Giá thể trồng được chuẩn bị bao gồm: rơm mục, tro, trấu tỉ lệ 5:1:1 cùng với 17 kg phân hữu cơ (cho 250 chậu), trộn đều và cho vào chậu 8, chỉ cho giá thể vào 2/3 chậu.

Trước khi trồng phải lấy cây ra khỏi bầu giâm bằng cách tay phải giữ cây ở mặt trên của bầu mà lật ngược lại, tay trái rút bầu. Khi trồng cây, phải trồng vào giữa chậu, nên trồng cây thẳng đứng sẽ giúp cây tránh đổ ngã, nhận được ánh sáng, thuận lợi cho quá trình trao đổi chất của cây. Mỗi chậu chỉ trồng 1 cành giâm. Dùng tay khoét một lỗ tròn bằng với bầu cành giâm rồi để bầu giâm vào và lấp giá thể lại, không lấp kín chỉ lấp nhẹ vừa phủ.

+ *Bón phân:*

Sau khi cành giâm được trồng vào chậu, cây được bón phân từ ngày thứ 3.

(1) Giai đoạn đầu, tập trung kích rễ cho cây, ngày thứ 3 sau khi trồng (SKT) tiến hành tưới kích thích rễ với 30-10-10 (200g) + N3M (50g)/50 lít nước.

(2) Định kì (7 ngày một lần, tức là vào những ngày 11, 18, 25 và 32 SKT) bổ sung dinh dưỡng bằng cách bón vào gốc, 30-10-10 (0,5 kg) + Super Lân (2kg)/ 250 chậu, tránh để phân sát gốc. Ngoài ra:

(3) Ngày thứ 10 (cơi đợt lần 1): Phun kích đợt bằng phân bón lá 33-11-11 (10g/10 lít nước).

(4) Ngày thứ 20: phân hữu cơ NARITA 55 (5kg / 250 chậu).

(5) Ngày thứ 26: Phun kích đợt bằng phân bón lá 33-11-11 (10g/10 lít nước).

(6) Ngày thứ 35 (cơi đợt lần 2): Sử dụng các loại phân bón để dưỡng đợt nuôi hoa, 10-60-10 (10g/10 lít nước).

(7) Ngày thứ 40: Phun 20-30-20 (10g/10 lít nước).

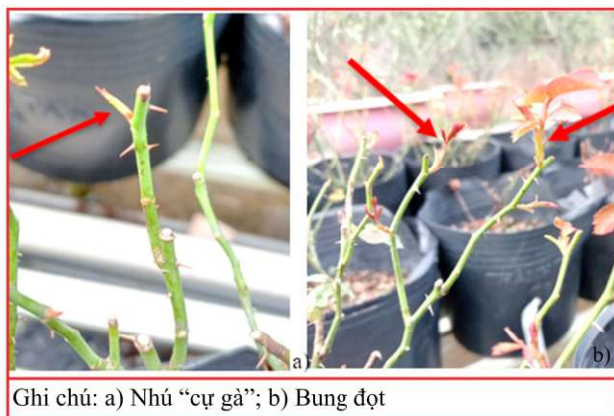
(8) Các ngày 39, 46 và 53 SKT: rải 30-10-10 (1kg) + Super Lân (3kg)/ 250 chậu.

+ *Quản lý sâu bệnh:*

Cây hoa hồng đỏ siêu bông trong nghiên cứu đã được chăm sóc và phát triển rất tốt. Cây được phun ngừa bệnh thán thư và bọ trĩ bằng Rocksai (10 ml) + Physan lạnh (8 ml)/ 10 lít nước ở ngày thứ 26 SKT.

+ *Quản lý nước:*

Cung cấp nước cho cây 2 lần/ngày. Cây hoa hồng sau khi trồng được tưới bằng hệ thống tưới tự động. Cây non không cần tưới

Ghi chú: a) Nhú “cựa gà”; b) Bung đọt

Hình 5. Hiện tượng sau khi cơi đọt

quá nhiều nước, trung bình chỉ tưới 200-300 ml/lần tưới. Kiểm tra vườn thường xuyên và tưới thủ công ở những thời điểm nắng nóng.

+ Tỷ lệ chết cây con:

Cành giâm sau khi được trồng, tất cả đều có sức sống tốt, tỷ lệ sống là 100%.

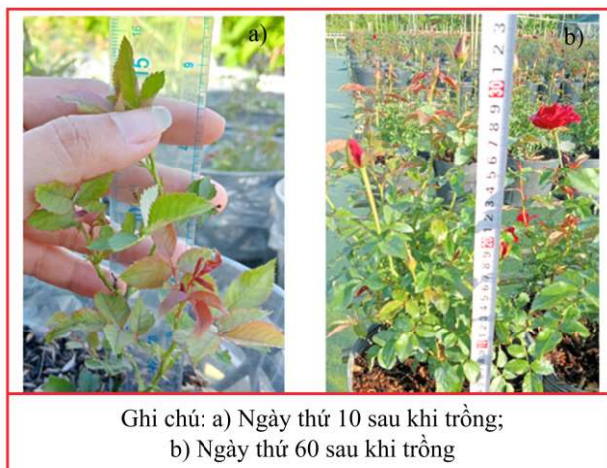
- Cơi đọt:

Cơi đọt tức là cắt ngọn, cho cây ra nhiều đọt mới, có nhiều bông. Trong nghiên cứu, đã thực hiện 2 lần cơi đọt. Khi cơi đọt cần đưa kéo vào sát sát lá thứ 4 hoặc thứ 5 từ dưới đếm lên của cây, cắt ngang dứt khoát.

+ Cơi đọt lần thứ nhất: Mục đích là nuôi thân chính. Đến 3 ngày sau khi cơi đọt lần 1, cây đã bắt đầu nhú “cựa gà”, và bung đọt ở ngày thứ 10.

Hình 6. Cây hoa hồng “vô bắt hoa” được 7 ngày

Ghi chú: a) Ngày thứ 10 sau khi trồng;
b) Ngày thứ 60 sau khi trồng

Hình 12. Chiều cao của cây hoa hồng trong thí nghiệm

+ Cơi đọt lần thứ hai: Cơi đọt lần 2 chủ yếu là dưỡng đọt nuôi hoa. Tương tự như ở đọt cơi đọt lần 1, sau 3 ngày cơi đọt lần 2, cây hoa hồng bắt đầu nhú cựa gà (Hình 5.a) và 1 tuần sau tược non đã ra dài hơn và bắt đầu bung ra những lá non đầu tiên (Hình 5.b). Sau đó tiếp tục phát triển và trở thành cành mang hoa.

- Ngày cây nhú bông:

Trong nghiên cứu đã thực hiện 2 lần cơi đọt và sau mỗi lần cơi cây đều cho hoa, nhưng chỉ sau cơi đọt lần 2, cành mới được giữ lại, phát triển và trở thành cành mang hoa.

Đến ngày thứ 10 sau khi cơi đọt lần 2, các cành hoa hồng đã bắt đầu có hiện tượng “vô bắt” ở ngọn, 7 ngày tiếp theo hiện tượng vô bắt sẽ thấy rõ ràng hơn (Hình 6). Đến ngày thứ 25 thì cây hoa hồng bắt đầu có hoa, cùng với đó là chiều dài của cành mới sẽ dài hơn.

- Đặc tính nông học của cây:

Đặc tính nông học của cây ở 10, 20, 30, 40, 50 và 60 NSKT như sau:

- Cây phát triển tốt, đạt được độ cao cần thiết theo đúng nhu cầu thị trường. Ở ngày thứ 10 sau khi trồng (SKT), cây đạt chiều cao trung bình là 16 cm (Hình 7.a), đến ngày thứ 20 là 11,5 cm (do sau khi coi đợt lần thứ nhất). Chiều cao cây ở ngày thứ 60 là 33 cm (Hình 7.b).

- Số lá của các cây hoa hồng bắt đầu tăng từ giai đoạn 20 NSK, lúc đầu chậm, sau đó nhanh dần. Số lá tăng qua các ngày khảo sát lần lượt là: 15, 15, 21, 30, 55 và 65 lá (cùng với sự phát triển của hoa).

3. Kết luận:

Kỹ thuật giâm cành trên giống hoa hồng đỏ siêu bông theo thí nghiệm có tỷ lệ chết cành giâm là 30% và đạt tỷ lệ ra rễ là 95% ở giai đoạn 30 NSKGC.

Cây con sau khi trồng sẽ coi đợt 2 lần. Ngày thứ 10 sau khi coi đợt lần 2, các cành hoa hồng bắt đầu có hiện tượng “vô bấp” ở ngọn, đến ngày thứ 25 thì cây hoa hồng bắt đầu có hoa; Chiều cao cây đạt theo yêu cầu thị trường 33 cm; Số lá đạt 65 lá./.

Tài liệu tham khảo:

Dương công Kiên, 2007. *Hoa Hồng kỹ thuật trồng, chăm sóc và trang trí*, NXB Nông Nghiệp, TP. HCM.

Đặng Văn Đông, Đinh Thế Lộc và Nguyễn Quang Thạch, 2002. *Cây hoa hồng và kỹ thuật trồng*. NXB Lao động xã hội, Hà Nội.

Quỳnh Liên, 2013. *Kỹ thuật trồng hoa*. NXB Thanh Niên .